

Բանահավաք՝ Անի Գասպարյան:

Բանասաց՝ Լարա Արբահամյանը ծնվել է 2005 թվականի ապրիլի 9-ին Մարտակերտի շրջանի Աղաբեկալանջ գյուղում, այժմ ապրում է ՀՀ Արմավիր քաղաքում, սովորում է ՀՊՏՀ-ի կառավարում բաժնում:

Տոհմի պատմությունը¹

Մեր ցեղը սկսվել է մեր Պետրոս պապից, նա մեր ավագն է եղել, վանեցի էր: Վանա լճի եկեղեցում էլ եղել է քահանա: Այնտեղ եղել են նաև վանականներ: Երիտասարդ տարիքում Պետրոս պապը սիրահարվում է գյուղապետի աղջկան: Գյուղապետը երբ որ իմանում ա դրա մասին, արգելում ա, որ շփվեն և աղջկան ասում ա, որ կնության կտա մեկ այլ տղայի: Սակայն աղջիկը չի համաձայնում և գյուղապետը ստիպված սկսում է կտրուկ քայլերի դիմել, ու ասում ա Վանա եկեղեցու վանականին, որ Պետրոսին ուղարկեն Արցախի Դադիվանք: Էդպես էլ անում են, Պետրոս պապը գալիս ա ու երկու տարի ծառայում ա Դադիվանքում, այնտեղ տեսնում ա մեր ավագ տատիկին՝ Աննային, և սիրահարվում ա նրան: Աննան շատ գեղեցիկ կին էր, երկար մազերով, մեր պապիկն էլ կապուտաչա էր: Աննան երեխաների համար, որոնք որք էին, չունեին հագուստ միշտ հագուստ էր տանում ու ուտելիք էր պատրաստում, շատ բարի կին էր: Պետրոս պապը որոշում է, որ պետք է գնա Աննայի ծնողների հետ ծանոթանա, նրանց ասի, որ հավանում է իրենց աղջկան: Նրանք ամուսնանում են: Հետո պապիկը թողնում ա իր քահանայությունը, Աննայի հետ գնում են Մեծ Շեն (գյուղ է Մարտակերտի շրջանում), բնակվում են այնտեղ, ունենում են յոթ երեխա, մենք նրանց 3-րդ երեխայի ծոռներն ենք: Ու Էդպես նրանք գյուղից գյուղ տեղափոխվելով գալիս հասնում են մինչև Աղաբեկալանջ:

Աղաբեկալանջի անվան պատմությունը²

Գյուղի պատմությունն էլ ունի երկու տարբեր վարկածներ: Ուրեմն առաջին տեսակետը են ա, վեր երկու ախպերն են իլնլ, էտ երկու ախպերներն էլ շատ հարուստ մարդիքըն լնլ, աղայն լնլ, հւրանք շատ պաշտոնավըն լնլ, պաշտոնավոր մարդկանց բեկն լն անվանելիս էտ ժամանակ: Երկու ախպերներավ վեր քինումըն հւրանց հետի մի հատ տոն կառուցին, որպեսզի սիրուն բնության գրկում լինի, հւրանք կյամըն են տարածքը, վեր սարի լանջի վրայա ու շատ ծաղիկներ ա լինում, հւրանք վեր եշումըն աջ ու ձախ տեսնումըն վեր լեռներից փչող քամուն, էտ գեղեցիկ տեսարանեն ու որոշումըն եղտեղ էլ հւրանց տանը կառուցեն: Բայց անուն չեն կարողանում որոշեն: Մոտիին կենում մի ծեր պապիկի, հարցնումըն թե հինչ անուն տինին, էտ պապիկն էլ ասում ա վեր երկու ախպերների անումավ թող լինի Աղաբեկալանջ: Աղաբեկալանջ, այսինքն լանջ որտեղ աղա բեկները հիմնել են իրենց տունը:

Երկրորդ տարբերակը ենա, վեր Աղաբեկ անունավ մի մարդ սիրահարվում ա իրենց գյուղի գյուղապետի աղջկան, որը շատ հարուստ մարդ ա ինհում: Ու էտ հարուստ

մ

ա

ր

դ

ի

ն

ո

ն

շ

ո

լ

մ

ա

լ

ն

ի

հ

ց

ԲԱՌԱՐԱՆ

Ո

Քանահավաք՝ Անի Գասպարյան, բանասաց՝ Լարա Աբրահամյան:

սիրուն

նայում են (նայել)

Եշումն-

Վերդե-որտեղ